

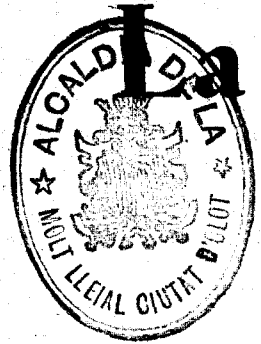
ESQUERRA

REDACCIÓ:
Màrtirs de Jaca, 9
SUBSCRIPCIÓ:
1'75 pts. trimestre
ANUNCIS: Preus con-
vencionals, segons ta-
many i número d'in-
sercions.

ANY II - NÚMERO 59

OLOT, 3 D'AGOST DEL 1935

PREU 15 cèntims.

La tragèdia del camp espanyol

Estampa número dos

per R. PLA I CORAL

Fa uns dies, ens referíem des d'aquest mateix lloc a les vergonyoses anormalitats que s'esdevenen en el camp espanyol, en tot allò que es refereix a les condicions de treball imposades a la força — la fam apremia—als soferts obrers de la terra.

Salariis irrisoris, jornades esgotadores de sol a sol, contractació de mà d'obra estrangera, enrolament, en feines impròpies de llur condició, de les dones i els infants, veus ací la trista realitat que deixarem exposada en el nostre anterior article.

Però no és això sol, tanmateix. Hi ha un altre fet, no menys vergonyós, que s'esdevé cada dia i en tota l'extensió agrícola d'Espanya. Ens referim als acomiadaments en massa de cultivadors que la premsa ens reporta amb una assiduïtat esveradora.

Famílies que des de qui sap el temps han estat assentades en el mateix tros, que d'una generació a l'altra, moltes vegades, han anat cultivant i enriquint una terra dura i aspra, són llençades d'ella sense contemplació ni mirament, només per un baix esperit de venjança, com a repressàlia per una determinada — potser imaginària — actitud, mantinguda per aquests camperols en el temps de predomini de les esquerres.

Veus ací una manera ben original de «pacificar els esperits». Quan en aquest problema tan complex de l'agrariisme espanyol, per l'especial condició en què es troba i pels factors delicadíssims que intervenen, tota la cura que en ell es posi és poca, el prendre actituds com aquesta tan revoltant que comentem, és envèrinar

encara més la qüestió i precipitar uns resultats que no han pas d'ésser precisament els que es pensen i voldrien els propietaris.

Potser serà cert que les dretes espanyoles — i en aquest cas ens referim concretament a les que són propietàries de finques rústegues — tenen una ben incorregible condició. Són dures de pelar, tanmateix. Després d'aprofitar-se, durant segles, d'un règim que les afavoria i les hi permetia usar i abusar de la propietat segons el propi albir i lliure conveniència; després de disfrutar—quan ja havia desaparegut de tot el món civilitzat — d'un règim gairebé feudal de la terra; després d'haver tingut sotmesa a una vergonyosa servitud, centúries i més centúries, la major part de la població rural d'Espanya, no han sabut aclimatar-se al règim de justícia implantat pels primers governs de la República i desseguida que n'han tingut ocasió s'han burlat de les seves lleis, intentant de nou el retorn a les arbitrarietats, a les vexacions, als oprobis de tota mena, del temps de la monarquia.

Deuen creure's—absurda opinió—que això d'avui durarà indefinidament. Que aquesta congestió que actualment pateix l'esperit socialment renovador de la República serà per sempre i que podran deturar amb llur tossuderia les nobles ànsies de regeneració social que senten—una mica endarrerits respecte als dels altres pobles — els obrers espanyols de la terra.

Varen fer infinitat d'escarafalls d'unes lleis que no podien ésser més moderades ni més justes, treient a reluir arrugats pergamins i teories caduques de Dret per

tal de demostrar la inanienabilitat d'unes propietats força dubtoses i la injustícia que es cometia en ells amb l'aplicació d'una legislació avui vigent—i més avançada encara—en una bona part de pobles d'Europa.

Ara bé; tot allò està per terra. Les lleis *socialitzants* de la República o estan derogades o són lletra morta en el paper. Enguany, en el camp espanyol, s'ha fet només la voluntat dels terratinents, dels propietaris. No hi ha hagut conflictes i una pau octaviana regna per tot arreu. L'obrer, si no ha pogut cobrar un jornal de cinc pessetes, s'ha acontentat amb un de quatre o de tres o de dues o amb engruixir l'enorme filera dels en atur forçós. Les famílies de camperols que estaven assentades en unes propietats a desgrat de llurs senyors, han estat llençades d'elles i en paus. Ningú es queixa, al menys aparentment. No hi han vagues, al menys que ens ho diguin els diaris. Tothom està content, tothom viu feliç, vivim en el millor dels mons possible.

Però aquesta calma aparent, serà duradora? Aquesta digestió plàcida, sense sotrats que en tots llurs àpats ara fan aquests propietaris inadaptables en la República, es perllongarà per molt temps? Nosaltres creiem, per contra, que a no tardar els sabrà greu el rebombori que han mogut per unes lleis que no podien ésser més moderades ni més assenyades i que encara hauran de trobar enyor a «la política *socialment* nefasta i pertorbadora del «bienni».

Els i ningú més que ells, però, en tindran la culpa.